

Vyšetření páteře

Orientace na páteři – většinu obratlových trnů lze palpat. Orientačními kostěnými body na páteři jsou: trn obratlového těla L5 (poslední pohyblivý při ante/retroflexi), trn vertebra prominens, C6, C7, trn C2, processus transversus C1, C2

Páteřní segment - tvořen dvěma sousedními obratli, ploténkou mezi nimi a ligamenty. Intervertebrálními foraminami (meziobratlovými otvory) daného páteřního segmentu vystupuje dvojice kořenů vycházejících z odpovídajícího míšního segmentu.

Pohyblivost páteře je určena:

1. relativní výškou meziobratlových plotének (anulus fibrosus, nucleus pulposus)
2. tvarem a sklonem obratlových trnů
3. tvarem kloubních ploch

Pohyby páteře zahrnují:

1. Předklon a záklon (anteflexe, retroflexe)
2. Úklony (lateroflexe)
3. Otáčení (rotace torze)
4. Krouživé pohyby jako kombinace flexe, extenze a lateroflexe (krční a bederní páteř)

Mezi jednotlivými obratli je rozsah pohybu malý. Výsledný pohyb páteře v určitém úseku je dán součtem dílčích pohybů.

Zakřivení páteře

V rovině sagitální je páteř dvakrát esovitě prohnutá:

- konvexitou vpřed – krční lordóza (s vrcholem mezi C3 a C4) a bederní lordóza (s vrcholem L5)

- konvexitou vzad – hrudní kyfóza (s vrcholem mezi Th5 a Th6)

Zakřivení v rovině frontální neboli skoliotické držení vzniká při nesouměrném zatížení páteře (např. břemenem v jedné ruce). Je funkční (fyziologická) i při klidném stoji.

Aspekce – vyšetření páteře pohledem v klidném stoji zezadu, dále hodnocení rozvíjení páteře při pohybu do anteflexe, retroflexe a lateroflexe ve stoji. Krční páteř lze vyšetřit vsedě také při pasivním pohybu a pohybem proti odporu, dále také vyšetřujeme rotaci. Pacienta se ptáme na bolest při pohybu.

Předklon – anteflexe – zezadu sledujeme rozvíjení páteře při postupném uvolněném předklonu, hodnotíme symetrii paravertebrálních valů. Při skolióze je v předklonu patrná prominence paravertebrálního valu na straně skoliózy (informace o rotaci obratlů), při pohledu z boku by měla páteř při postupném uvolněném předklonu tvořit plynulý oblouk

Palpace – zjišťujeme bolestivost palpce obratlových trnů, kloubní vůli „joint play“. Vyšetřujeme také měkké tkáně a svaly v dané oblasti.

Vyšetření pohyblivosti páteře – pro hodnocení pohyblivosti páteře využíváme různé testy, při kterých měříme jednotlivé úseky páteře a následné změny distancí při pohybu páteře.

- Ottova distance, Čepjova distance, Schoberova distance, Stiborova distance, Forestierova fleche, Thomayerova zkouška.